

TROMSØ KOMMUNE

Årsmelding 2020

Integreringsutvalget

INTEGRERINGSUTVALGET TROMSØ KOMMUNE

ÅRSMELDING 2020

INNLEDNING

Integreringsutvalget er et rådgivende organ for Tromsø kommune. Målet med integrering er å gi alle de samme livsjansene og forhindre økt ulikhet. Viktige satsingsområder er økonomisk integrering gjennom deltakelse i arbeidslivet, sosial integrering som innebærer deltakelse i lokalsamfunn, sosiale bånd mellom majoritet og minoritet, og politisk integrering som inneholder tre separate aspekter knyttet til det norske demokratiske systemet- deltakelse, representasjon og tillit.

Et hovedgrep er satsing på utdanning, kvalifisering og kompetanse. Integrering er toveis prosess, hvor myndighetene skal sikre gode muligheter, og den enkelte innvandrere må stille med egeninnsats.

Kommuneloven, Forvaltningsloven, Offentlighetsloven mv. samt kommunens reglement for saksbehandling i folkevalgte organer gjelder for integreringsutvalgets virksomhet.

1. FORMÅL

Integreringsutvalget arbeider for å gjøre Tromsø til et åpent, tolerant og inkluderende samfunn, der innbyggerne fra alle land deltar og bidrar. Det er et informasjonsgivende og aktivitetsskapende råd, som samarbeider med kommunestyret, kommuneadministrasjonen og Tromsøsamfunnet for øvrig om saker som er viktige for deltakelse og integrering. Medvirkningen skal i hovedsak skje gjennom rådgivning, innspill og uttalelser. Uttalelser, innspill og anbefalinger sendes til administrasjonen ved aktuell avdelingsdirektør.

2. Oppnevning av nye medlemmer til integreringsutvalget for valgperioden 2019-2023.

Kommunestyret har oppnevnt i sak 166/19 følgende medlemmer til integreringsutvalget for valgperioden 2019- 2023.

Faste medlemmer.

1. Abdalla Ali Mohammed, SV, leder.
2. Natalia Ermolia, Norsk Russisk forening, nestleder.
3. Alexandra Seljeseth, Ap, medlem.
4. Lars Echroll, Høyre, medlem.
5. Sima Noori, Afghansk forening, medlem.
6. Katarina Maria Smeja Kjærandsen, Polsk forening i Tromsø.
7. Binyah Konneh, Liberisk forening i Tromsø.
8. Ali Hussein Abdullahi, Somaliere i Tromsø.
9. Maher Hawriya. -

Varamedlemmer

1. Sigrid Bjørnhaug Hammer, SV.
2. Arne- Wilhelm Theodorsen, MDG.
3. Liv Grete Karlstrøm, KrF

4. Glenda Villaflor, Filippinsk forening.
5. Johanna Evelyn Castilla.
6. Farshad Tami. Flerkulturelt Forum Tromsø
7. Tamer S. Abu- Alam. Arabisk forening i Tromsø.

Møtesekretær for integreringsutvalget er Evariste Nshimiyimana. Sekretæren og utvalgsleder samarbeider om innkallinger, forberedelser til møter, samt utarbeider og sender ut møteprotokoll og årsmelding.

3. MØTER

Integreringsutvalget avholder møtene om torsdager fra kl. 13.00 – 15.00. I 2020 ble møtene avholdt på Rådhuset i Tromsø, på Voksenopplæringa og på Teams på grunn av covid-19. Møtene er offentlige og åpne for publikum. Møtene annonseres under møtekalenderen på kommunens hjemmesider i Jupiter System Partner As hvor også innkallinger, sakslistene, dokumenter og protokoller offentliggjøres.

I 2020 hadde integreringsutvalget 6 møter og behandlet 21 saker. Noen saker er knyttet til integrering av flyktninger og innvandrere, kommuneplan samfunnsdel, økonomirapport 1 og 2, handlingsplan og budsjett og andre er hørings saker som faller under kommunens virkeområde. Utvalget har uttalt seg i noen saker som har betydningen for integrering. Noen uttalelser er tatt inn i denne årsmeldingen. Noen medlemmer tok initiativ til å orientere utvalget om saker fra innvandrer miljøer (polsk og somalisk miljø).

Behandlede saker:

Saker som har vært tatt opp i utvalget i 2020:

- Integreringsutvalgets årsmelding 2019 ved Evariste Nshimiyimana.
- Orienteringssak om opplæring i norsk med samfunnskunnskap og besøk av Voksenopplæringa ved Rektor Lena M. Steinsvik Hansen.
- Fordeling av tilskudd til integreringsarbeid i regi av frivillige organisasjoner, IMDIS midler 2020 og flerkulturelle tiltak 2020 ved Evariste Nshimiyimana
- Orientering om prosjekt ICDP foreldreveiledning for migranter ved Line Moldestad og Anne Grotnes.
- Økonomi rapport 1- 2020, ved Erlend Losnegaard Mevik
- Orientering om smitteverntiltak blant innvandrere i Tromsø kommune ved Nasra Ali Omar.
- Orientering om Barselomsorgen i Tromsø kommune ved Britt Margareth Simonsen
- Kommunedelplan for Tromsø Sentrum 2020- 2032 PLANID 0225 – vedtak om offentlig ettersyn ved Jacqueline Randles og Heidi Bjørn.
- Orienteringssak om inkluderingsarbeid i Tromsø Røde Kors ved Sunniva Johansen
- Vedtak av kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi ved Magnus Skjelmo Kristiansen
- Orienteringssak om planlagt festivalen 2020 for Tromsø Arctic Pride ved Lars Kaupang
- Økonomirapport 2- 2020, ved Ole Martin Jensen

- Planstrategi for Tromsø kommune 2020- 2023 til politisk behandling, ved Gunn Elin Jakobsen
- Orienteringssak om mini-studien av polske familier i Tromsø, ved Katarina Smejda Kjærandsen
- Behovsplan for bygg og bolig 2020- 2030, ved Anne Beate Båtnes
- Møteplan 2021 for folkevalgte organer i Tromsø kommune, ved Vibeke Sivertsen
- Kommunalt reglement for bosetting og kvalifisering av nybosatte flyktninger ved Vanja Marita Jensen
- Kommunedirektørens forslag til handlingsprogram 2021- 2024 ved Asle Tjeldflåt
- Orienteringssak om minoritetsrådgiiverordningen til IMDi ved Hilde May Wilhelmsen
- Orienteringssak om Somaliere i Tromsø og iRåd-prosjekt ved Fartun Hussein og Manar Kalaaji

4. Innspill og uttalelser fra Integreringsutvalget

I sak 8/20 kommunedelplan for Tromsø Sentrum 2020-2032 PLANID 0225- vedtak om offentlig ettersyn kom integreringsutvalget med følgende innspill og uttalelse:

Tromsøs nesten 2000 muslimer trenger en bedre moske. Kommunens to muslimske menigheter har for små og for slitne lokaler. Å bygge en ny Tromsø moske kan bidra til bedre integrering, fordi det vil gi folk en meningsfull tilhørighet til samfunnet vårt. Integreringsutvalget er opptatt av at Tromsø er en mangfoldig og internasjonal kommune som har et ansvar for å finne gode løsninger til det beste for alle innbyggerne i Tromsø. Nå handler det om samskapelse av en plan for å bygge Tromsø moskeen. Prosjektet må finansieres av Tromsøs egne muslimer. Ingen utenlandske land kan få bidra med finansiering. For å realisere prosjektet er det flere ting som må på plass. Et viktig steg er å finne en egnet tomt og en egnet størrelse på prosjektet. Integreringsutvalget vil arbeide for at Tromsø kommune skal gi tiltakshavere en tomt til å bygge en ny moske. Utvalget ønsker bistand av kommunen for finne ut hvilken tomt som kan være egnet. Målet er å opprette en arbeidsgruppe som på sikt kan fremme et forslag om realisering av prosjektet og som kan utgjøre tiltakshavere for prosjektet.

Integreringsutvalget ber kommune- og byutviklingsutvalget og administrasjonen i det videre arbeidet med sentrumsplanen 2020 – 2032 vurdere om det er mulig å sette av et areal innenfor planområdet til å bygge en moske.

I sak 11/ 20 Vedtak av kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi 2020- 2032, uttalte integreringsutvalget følgende:

Tilleggsforslag 1:

FNs 17 bærekraftsmålene ligger til grunn for den bærekraftig Tromsø byen.

Den 16. av de bærekraftige målene handler om å fremme fredelige og inkluderende samfunn med sikte på 5 bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og bygge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer.

Delmål 16. pkt. a og b handler om:

a: Forebygge og bekjempe vold, terrorisme og kriminalitet.

b: Fremme å håndheve ikke-diskriminerende lover og politikk. Med dette forslår integreringsutvalget tilføyning av ord om rasisme til delmål 16. pkt. a og b for å tilpasse våre lokale og internasjonale situasjoner, slik at formuleringen blir:

a: Forebygge og bekjempe rasisme, vold, terrorisme og kriminalitet.

b: Fremme å håndheve ikke rasistisk eller diskriminerende lover og politikk.

Tilleggsforslag 2:

Samskaping av en mangfoldig media plattform i Tromsø kan bidra til bedre integrering og vil gi innvandrere en meningsfull tilhørighet i samfunnet. Integreringsutvalget er opptatt av at Tromsø er en mangfoldig og internasjonal kommune som har et ansvar for å finne gode løsninger som er til det beste for alle innbyggerne i Tromsø. Denne mangfoldige og bærekraftige media plattformen har som mål å gi gjensidig informasjon fra og imellom lokale og nasjonale myndigheter og byens innvandrere, samt språklige minoriteter. Samskaping av en felles langsiktig media plattform for audiovisuelle formidlinger av informasjon på representative morsmål for Tromsøs befolkning vil inviterer til bidrag, deltagelse og sosialisering av minoriteter og innvandrere i Tromsø.

Integreringsutvalget ber Tromsø kommune og administrasjonen, i videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi 2020 – 2032, å inkludere samskaping av et mangfoldig media plattform i samarbeid med integreringsutvalget, kommunens kultur og kommunikasjonsavdelingen og andre frivillige innvandrersorganisasjoner i Tromsø.

I sak 14/ 20 som handler om planstrategi for Tromsø kommune 2020- 2030 uttalte integreringsutvalget følgende: ***Integreringsutvalget ber om at det utarbeides en plan for mangfold og integrering.***

I sak 17/20 om møteplan 2021 for folkevalgte organer i Tromsø kommune kom integreringsutvalget med følgende innspill: ***Integreringsutvalget ber om ekstra-møte når det er nødvendig å behandle ekstra-saker.***

I sak 19/20 om kommunedirektørens forslag til handlingsplan 2021-2024 uttalte integreringsutvalget om å verne kultursektoren slik at det utarbeides budsjett for å styrke sektoren i planperioden. Dette vil være viktig for å sikre et godt integreringstilbud, trivsel og tilhørighet.

Andre aktiviteter

Deltakelse på seminar: Lytt til innvandrernes stemmer.

Den 29. februar 2019 arrangerte Caritas Tromsø & Svalbard i samarbeid med leder av integreringsutvalget i Tromsø kommune seminaret: Lytt til innvandrernes stemmer.

Seminaret var på Tromsø Biblioteket og 35 personer fra forskjellige lag, foreninger, innvandrersorganisasjoner og andre interesserte deltok på møte. På programmet var Film «A Trip in the white man, s jungle» av Rachel I. Djesa, presentasjon av Abdalla og Michele om medvirking. Etterpå var det paneldebatt og spørsmål av publikum.

Det var interessant og lærerikt seminar.

IRåd- prosjekt.

Da koronautbruddet traff Tromsø den 26. februar 2020, var det behov for å sikre at informasjon om smitteverntiltakene til befolkningen og særlig flyktninger og innvandrere som ikke forstår norskspråk. De vanlige møtearenaer for informasjon var ikke tilgjengelige blant annet biblioteket, skole, arbeidsplass, menigheter osv .....

Det var nødvendig å gi informasjon om smitteverntiltakene på flere språk for å sikre at innvandrerbefolkningen forstår budskapet på morsmål.

Følgende tiltak ble formulert av integreringsutvalget:

- Oppretting av flerspråklig informasjon (kilder)
- Oppretting av en Facebook side «iRåd» for å være gjensidig informasjonskanal
- En FB side som formidler informasjon på ulike språk
- Aktiv deltakelse i FB siden «Tromsø hjelper Tromsø».

Innvandrersorganisasjoner var aktive og legger ut på deres FB grupper informasjon om koronavirus for å slå ned smitte blant deres medlemmer. Tromsøidrettsråd, moskeene og menighetene hadde også startet arbeidet for å informere deres medlemmer.

Leder for integreringsutvalget har samlet alle innvandrersorganisasjoner for å søke ekstra-midler fra IMDi for å bidra til god formidling av myndighetenes informasjon om koronaviruset til innvandrerbefolkningen. Fem innvandrersorganisasjoner (Den arabiske foreningen i Tromsø, Afghansk foreningen, Venner forening, Multicultural sportsclub og Somaliere i Tromsø) har takket ja til å være i prosjektet iRåd og Somaliere i Tromsø tok ansvar for å sende søknaden til IMDi.

IMDi har vurdert søknaden opp mot kriteriene og har besluttet å innvilge et tilskudd på **kr 175 000** til Somaliere i Tromsø. IMDi har satt krav at midlene må brukes i forhold til formål som er tiltenkt og i samsvar mellom tilskudd og aktiviteter. Eksisterende offentlige nettressurser (FHI, Helsenorge.no og Tromsø kommunes nettside) skal benyttes i informasjonsarbeidet. Tilskuddsmottakerne skal også legge opp til informasjonsspredning på andre språk enn norsk.

Prosjektet startet i august etter å ha ansatt en ekstern prosjektleder som skulle koordinere aktiviteter og samarbeide med styringsgruppa. Det ble etablert en samarbeidsplattform mellom ulike innvandrersorganisasjoner som er involvert i prosjektet og Tromsø kommune med oppgavefordeling. FB side (iRåd) ble opprettet hvor man skulle legge informasjon på ulike språk og innvandrersorganisasjoner og integreringsutvalget skulle dele informasjon på deres FB respektive.

Hver mandag ble det sendt til oversettelse siste nytt om koronavirus fra Tromsø kommune på ulike språk.

Prosjektgruppa i samarbeid med prosjektleder har gjennomført 2 infomøter, besøkt ulike virksomheter og laget filmer fra forskjellige miljøer som er involvert i prosjektet. Evaluering av prosjektet viser en suksess og alle samarbeidspartnere ønsker å fortsette prosjektet ved ny finansiering. Flere medlemmer av integreringsutvalget har vært aktive i prosjektet.

Konklusjon og veien videre

Et integrert samfunn er et samfunn der alle er med og deltar i motsetning til sosial isolasjon og ekskludering. Mangel på integrasjon, marginalisering og ekskludering er ikke bare en risiko for individet, men også en trussel overfor samfunnet som helhet. 2020 har vært preget av koronavirus og flere har mistet jobben både innvandrere og nordmenn. Mange innvandrere har blitt permitterte eller mistet jobben.

Det har vært vanskelig å beholde eller å få praksisplasser på grunn av covid-19. Dette har medført og vil medføre utenforskap på arbeidsmarkedet. Færre sosiale arenaer, mangelfulle norskkunnskap og bekymring knyttet til økonomi, helse og familiegjenforening har vært særlig krevende for flyktninger og innvandrere.

Det er fortsatt nødvendig å styrke informasjonstiltak rettet mot innvandrerbefolkningen i forbindelse med covid-19. Integreringsutvalget skal fortsette å samarbeide med frivillige organisasjoner og innvandrersorganisasjoner for å redusere smitten i innvandrerbefolkningen.

Deltakelse i arbeidslivet, fritidsaktiviteter og i samfunnet for øvrig er høyt prioritert i integreringsutvalget i samarbeid med administrasjonen og kommunestyret.

Leder: Abdalla Mohamed Ali

Nestleder: Natalia Ermolia

Medlemmer:

Alexandra Seljeseth, Lars Echroll, Sima Noori, Katarina Maria Smeja, Binyah Konneh, Ali Hussein Abdullahi, Maher Hawriya